

STRESZCZENIE

KONFERENCJA BISKUPÓW KATOLICKICH NA BIAŁORUSI

WEDŁUG WYNIKÓW ETAPU DIECEZJALNEGO

SYNOD BISKUPÓW NA TEMATY

„NA POŻYTEK KOŚCIOŁA SYNODOWEGO:

KOMUNIA, UCZESTNICTWO I MISJA”

Mińsk

27.07.2022

Tworzyć coś

17 października 2021 roku we wszystkich diecezjach katolickich naszej Ojczyzny rozpoczął się diecezjalny etap Synodu Biskupów na temat: „Na rzecz Kościoła synodalnego: komunია, uczestnictwo i misja”, który trwał do 27 lipca 2022 roku. Metodą procesu synodalnego jest słuchanie, celem jest rozpoznanie, a drogą jest uczestnictwo. Na pierwszym etapie Synodu praktyczny udział wszystkich chętnych polega na odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu. Wyniki ankiety zostały przetworzone przez diecezjalne komisje synodalne, a następnie przez komisję Konferencji Biskupów Katolickich na Białorusi.

Synod ten stał się pierwszą w najnowszej historii Kościoła okazją, by o tym mówić”. Kościelne problemy wszystkim, którzy chcą. Szeroki wachlarz pytań i możliwość wypowiedzenia się na dowolny temat przyczyniły się do otwartego i szczerego dialogu, pomogły duszpasterzy, aby wsłuchiwali się w głos ludu Bożego i lepiej rozumieli jego oczekiwania, sugestie, uwagi krytyczne.

Oprócz organizatorów, w diecezjalnym etapie synodu wziął udział stosunkowo niewielka grupa duchownych, zakonników i wiernych. Jak wynika z ankiet, grupa ta składała się z najbardziej aktywnych praktykujących katolików, zainteresowanych życiem Kościoła i spróbuj przedstawić swoje sugestie. Niestety nie udało się zainteresować Synodu innymi kategoriami ludności: katolikami niepraktykującymi, wyznawcami innych wyznań czy religii, niewierzącymi itp. Dlatego odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie nie są kompletne reprezentatywne: ujawniają poglądy stosunkowo niewielkiej grupy osób – najbardziej aktywni wierzący. Mimo to wyniki konsultacji synodalnej będą: przydatne dla lepszego rozwoju Kościoła katolickiego na Białorusi.

Chciałbym podkreślić pozytywny aspekt diecezjalnego etapu Synodu Biskupów: Białorusini nie są przyzwyczajeni do szczerego wypowiedzania się publicznie, ponieważ często odczuwają strach i brak zaufania do swoich rozmówców, dlatego należy docenić ich udział i dziękuję tym, którzy szczerze i odważnie wypowiedzieli się na tematy synodu. Widać, że respondenci mają pewne zaufanie do Kościoła, odważą się być szczerzy, otwarci na dialog. To już jeden z owoców tego Synodu dla Kościoła Katolickiego na Białorusi.

1. PRZYJACIELE PODRÓŻY – W Kościele i w społeczeństwie jesteśmy blisko siebie, krocząc jedną drogą życia i wiary.

a) Kiedy mówimy „nasz Kościół”, kim są jego części/członkowie?

Większość uczestników badania rozumie Kościół jako wspólnotę wszystkich ochrzczonych, którzy wyznają prawdziwą wiarę, sprawują sakramenty święte oraz uznają autorytet i władzę hierarchii kościelnej. Wielu odnotowuje ich przynależność do Kościoła lokalnego (diecezja, parafia), wspólnoty modlitewnej lub zakonu. Jednocześnie rozmówcy wykazują silną i ugruntowaną świadomość osobowego wymiaru Kościoła, jego wszechobecności i własnej przynależności do jego wspólnoty.

b) Kim w naszej diecezji są ci, z którymi „kroczymy razem”, którzy są nam bliscy?

Odpowiadając na to pytanie, uczestnicy ankiety najczęściej wymieniają członków swoich rodzin i wspólnot parafialnych, księży, zakonników, katechetów, członków wspólnot modlitewnych i duszpasterskich, podkreślając jednocześnie ich autorytet. Bardzo ważnym czynnikiem w tym kontekście jest praktykowanie sakramentów, zwłaszcza Eucharystii, aktywność w życiu parafialnym i świadectwo wiary. Niektórzy odpowiadają szerzej, zauważając, że idą z każdym członkiem społeczeństwa, niezależnie od wiary.

c) Kto prosi nas o bycie „towarzyszem”?

Znaczna część badanych odpowiedziała, że Jezus Chrystus, Duch Święty, Apostołowie, Matka Boża, Papież Franciszek, biskupi i księża wzywają do wspólnotowej drogi. Jednocześnie niektórzy wyrażali krytyczne uwagi dotyczące tego, że apelom biskupów, księży i zakonników często nie towarzyszą konkretne działania, a wierni nie zawsze wiedzą, jaką drogę wybrać, jeśli nie ma takich apeli ze strony Kościoła. kler. Odpowiedzi tego typu pokazują gotowość wierzących do składania świadectwa o własnej wierze oraz chęć pomocy innym ludziom w spotkaniu z Chrystusem.

d) Kim są nasi towarzysze poza rzeczywistością kościelną?

Najczęściej do tej kategorii należą osoby, które nie praktykują lub nie wyznają innej wiary wśród członków własnej rodziny, znajomych i osób spotykanych na co dzień. Niektórzy rozmówcy uważają za swoich towarzyszy osoby kulturalne znane z przestrzeni wirtualnej (sieci społecznościowe, kluby, gry komputerowe), a także wszystkich ludzi dobrej woli, którzy nie są przeciw Chrystusowi i czują moralną odpowiedzialność w życiu.

e) Jakie osoby lub jakie grupy społeczne moglibyśmy zaprosić do naszej diecezji?

Najczęściej odpowiedzi dotyczą różnych kategorii wierzących, wyznawców innych wyznań i wyznań, niewierzących, zainteresowanych wiarą, obojętnych, niepraktykujących, pracowników socjalnych, przedstawicieli władzy, tych, którzy stracili nadzieję, wszystkich ludzi dobrej woli, wszyscy, którzy chcą. Niektórzy respondenci podkreślają, że nikogo nie można zmusić, udział powinien być dobrowolny.

f) Jakie osoby lub grupy społeczne my jako diecezja pozostawiamy na uboczu naszej podróży, celowo lub przypadkowo?

Większość głosów zauważyła, że Kościół stara się nie tracić nikogo z zewnątrz z twoją uwagą. Często porzucenie może być wynikiem braku wiedzy, praktyki lub doświadczenia Kościoła, niedostatecznego przygotowania duchowieństwa. Wśród pozostawionych na marginesie wyodrębniono następujące kategorie osób: ubodzy, bezdomni, niepełnosprawni, sieroty, kobiety w ciąży, osoby w średnim wieku, małżeństwa niesakramentalne, osoby LGBT, alkoholicy i narkomani, chorzy, nie-wierzący, ateści, agnostycy, obojętni na wiarę, niektóre grupy zawodowe, przedstawiciele subkultur.

g) Jak dobrze znamy naszą lokalną rzeczywistość (praca, rozrywka, sport, oferta kulturalna, doświadczenia społeczności itp.)? Co się dzieje w naszej okolicy i co ludzie robią i czym się interesują?

Odpowiedzi na to pytanie są bardzo różne i sprzeczne. Niektórzy rozmówcy podkreślają duże zainteresowanie sportem, kulturą i aktywnym spędzaniem czasu. Inni piszą o obojętności obywateli na sprawy społeczne, wydarzenia kulturalne i sportowe. Uważają, że większość ludzi dba tylko o finansowe wsparcie rodziny, a nie są zainteresowane wartościami niematerialnymi.

W tym kontekście niektórzy uczestnicy ankiety podkreślali uzależnienie wielu osób od gadżetów, internetu i wytworów kultury masowej, niebezpieczeństwo globalizacji, upadek wartości kulturowych. Pojawiają się również krytyczne wypowiedzi dotyczące oderwania Kościoła od rzeczywistości i problemów codziennego życia wierzących.

h) W jakim stopniu jesteś zaangażowany w inicjatywy wspólnotowe i religijne?

Większość uczestników ankiety zauważyła, że aktywnie i owocnie uczestniczą w wydarzeniach religijnych. Niektórzy przyznają, że ich udział jest z różnych powodów niewystarczający i wskazują, że chcieliby to poprawić. Jeśli wierzący biorą udział w akcjach publicznych, robią to z obowiązku, a działanie to nie powinno być sprzeczne z chrześcijańskimi wartościami moralnymi.

2. SŁUCHAJ – Słuchanie to pierwszy krok, ale wymaga otwartego umysłu i serca, bez uprzedzeń.

a) Na ile w naszej diecezji słucha się głosu świeckich, zwłaszcza młodych, kobiet, mniejszości, osób wykluczonych z życia publicznego?

Opinie uczestników ankiety na ten temat są bardzo różne. Niektórzy wierzą aby Kościół zawsze słuchał głosu wymienionych osób, uwzględniał ich propozycje, wychodził naprzeciw ich oczekiwaniom i życzeniom.

Inni twierdzą, że Kościół jest bardzo autorytarny i nie bierze pod uwagę nikogo, nawet duchowieństwa, nie mówiąc już o innych osobach, narzuca wierzącym to, co lubi hierarchia, ignoruje głosy krytyki i protestu. Jednocześnie zwraca się uwagę, że sami wierzący nie zawsze są aktywni, czasem nie chcą lub nie wiedzą, jak zwrócić się do Kościoła.

b) Jak my w naszej diecezji odnosimy się do misji osób monastycznych? Czy jesteśmy świadomi ich wkładu w działalność Kościoła w naszej diecezji?

Stosunek do osób zakonnych w naszej diecezji jest bardzo dobry - ludzie są im wdzięczni za świadectwo i pracę, zwłaszcza za czynną posługę w duszpasterstwie parafialnym. Wierzący zdają sobie sprawę z wielkiego wkładu mnichów w misję Kościoła lokalnego, choć brakuje informacji o misji i działalności samych zakonów oraz pewnej „obojętności” ze strony księży i biskupów, którzy nieraz postrzegają zakonników jako konkurentów, a nie współpracowników w ekspansji Królestwa Bożego.

c) Jak słuchamy kontekstu społecznego i kulturowego, w którym żyjemy?

Większość rozmówców twierdzi, że uważnie i krytycznie wsłuchuje się w kontekst społeczny i kulturowy społeczeństwa oraz pozytywnie ocenia pozycję i działalność Kościoła w społeczeństwie, jednak niektórzy dostrzegają z jednej strony pewne oderwanie się Kościoła od ludzi. żyje, az drugiej strony pewien lęk przed angażowaniem się w sprawy społeczne i społeczno-polityczne.

d) Co należy zrobić/zmienić dla właściwej formacji naszych wspólnot (parafii i tych, które istnieją w parafii)? Czy właściwie słuchamy Słowa Bożego i słowa człowieka?

Większość odpowiedzi w tym kontekście dotyczy formacji, a mianowicie jej doskonalenia i lepszego wychowania księży, zakonników i wiernych świeckich. Wielu uważa, że pożyteczne jest szersze i odważniejsze dopuszczenie świeckich do spraw rządowych

parafii, uczyć odpowiedzialności za niektóre inicjatywy duszpasterskie, aktywizować kompetencje i uprawnienia rad i komitetów kościelnych, wychowywać do pracy zespołowej i odpowiedzialności wspólnotowej, aby na nowo przemyśleć współczesny model funkcjonowania parafii.

3. WEŻ SŁOWO – Zapraszamy wszystkich do odważnego i szczerego wyrażania się, gromadząc się w wolność, prawda i miłosierdzie to jedno.

a) Jak promować wolny i autentyczny styl relacji w naszej diecezjalnej wspólnotie kościelnej i jej strukturach, aby komunikacja odbywała się bez hipokryzji i przystosowania?

Większość uczestników ankiety wyraziła potrzebę rozwoju szczerzy i otwartego dialogu w Kościele na wszystkich poziomach, gdyż brakuje takich platform rozwiązywania trudnych sytuacji i dzielenia się doświadczeniami. Brakuje świadomości, że wszyscy razem – kapłani, osoby konsekrowane i wierni świeccy – tworzą wspólnotę jednego Kościoła.

b) Jak promować wolny i autentyczny styl relacji w społeczeństwie, do którego należymy?

Odpowiedzi większości badanych wskazują, że w społeczeństwie brakuje swobodnego i prawdziwego stylu relacji między ludźmi. Według wielu sytuacja polityczna w kraju nie sprzyja szczeroci i otwartości w społeczeństwie. Istnieje jednak potrzeba budowania relacji w tym stylu w mniejszych wspólnotach: w rodzinie, między znajomymi i przyjaciółmi, w parafii czy wspólnotie modlitewnej itp., aby poprzez działanie tak małych grup sprzyjać zmianom mentalności.

c) Kiedy i jak udaje nam się powiedzieć wspólnotie diecezjalnej, co jest dla nas ważne, co jest w naszym sercu?

Według niektórych odpowiedzi, wierni świeccy nie mają możliwości wypowiedzenia się w diecezji, ponadto nikt nie słucha ich głosu, a ich potrzeby są ignorowane. Większość badanych uważa jednak, że możliwość wypowiedzenia się istnieje dzięki nowoczesnym mediom, a także podczas licznych spotkań z biskupami. Problematyczne jest to, że sami wierzący nie odczuwają potrzeby wypowiedzenia się – inaczej znaleźliby dziś odpowiedni sposób, by zostać wysłuchanym.

d) W jaki sposób wykorzystujemy dar słowa w środkach komunikacji (nie tylko katolickiej), w szczególności na Facebooku, Instagramie, Tik Tok itp.?

Odpowiedzi na to pytanie podkreślają ogromne znaczenie nowoczesnych środków komunikacji dla ewangelizacji, pogłębiania wiedzy religijnej, modlitwy, budowania wspólnoty, utrzymywania więzi z braćmi w wierze itp. Również dotychczas pozytywnie oceniana jest obecność Kościoła katolickiego w środkach masowego przekazu, przy jednoczesnym wezwaniu do efektywniejszego wykorzystania możliwości nowoczesnych technologii w ewangelizacji.

e) Jakie relacje rozwinęły się w diecezji z mediami (nie tylko katolickimi)? Kto reprezentuje w nich wspólnotę katolicką i jak wybrano te osoby?

Ze względu na obecną sytuację społeczno-polityczną, rozmówcy dziś krytycznie oceniają relacje Kościoła ze świeckimi środkami masowego przekazu, gdyż prawie nieobecne są w nich tematy kościelne i duchowe. Jeśli chodzi o środki masowego przekazu kościelnego, są one oceniane pozytywnie, ale powinny starać się jeszcze bardziej wykorzystać potencjał nowoczesnych technologii służbę Kościołowi, w szczególności sposób w budowaniu dialogu i odzwierciedlać obiektywnie pełny obraz życia Kościoła, a nie tylko punkt widzenia hierarchii i duchowieństwa. Wyzwaniem dla katolickich środków masowego przekazu pozostaje dziś gruntowne przeszkolenie personelu.

4. ŚWIĘTOWAĆ – „Iść razem” jest możliwe tylko wtedy, gdy opiera się na wspólnym słuchaniu Słowa Bożego i wspólnym sprawowaniu Eucharystii.

a) Jak świadomie i aktywnie uczestniczymy w liturgii?

Niemal wszyscy rozmówcy twierdzą, że świadomie i aktywnie uczestniczą w liturgii, cenią ją za swój rozwój duchowy, starają się jeszcze lepiej zrozumieć jej symbolikę, głębiej przeżywają każdą Mszę świętą, z jeszcze większą wiarą i miłością przyjmują Komunię świętą. Jednak w tym kontekście udział części wiernych w liturgii jest krytycznie określany jako niestosowny, lekceważący (z powodu braku wiedzy), a także powierzchowne i bez troski sprawowanie Mszy św. i innych obrzędów przez samych kapłanów.

b) W jaki sposób modlitwa i liturgia rzeczywiście inspirują i kierują naszymi „wspólnotowymi krokami”? Jak wpływają na nasze najważniejsze decyzje?

Wszyscy rozmówcy podkreślają wielkie znaczenie liturgii i modlitwy w ich życiu duchowym. Dla wielu jest to spotkanie z Bogiem, okazja do otwarcia na Niego serca, znalezienia wyjścia z trudnych sytuacji, podjęcia dobrych decyzji, stania się lepszymi, nawrócenia, lepszego zrozumienia słowa Bożego, otwarcia się na sąsiada i społeczności.

c) Jak przyczyniamy się do piękna celebracji liturgicznych? Jak promować aktywny udział wierzących w liturgii i w realizacji uświęcającej posługi Kościoła?

W tym kontekście większość rozmówców zwraca uwagę na wielkie znaczenie śpiewu, muzyki, pięknego recytowania słowa Bożego, obecności i praktycznego wychowania ministrów, staranność w wykonywaniu obrzędów, postawy i gestów kapłana podczas sprawowania liturgii. Jednocześnie pojawia się wezwanie do jeszcze aktywniejszego angażowania wierzących w przygotowywanie liturgii, powierzanie im różnych funkcji, a także dbanie o formację liturgiczną świeckich.

d) Jakie miejsce zajmuje posługa wykładawców i akolitów?

Odpowiedzi na to pytanie są diametralnie różne: od pozytywnej oceny udziału w liturgii wykładawców i akolitów, pod warunkiem odpowiedniego gruntownego przygotowania (zarówno duchowego, jak i technicznego), po negatywną ocenę ich posługi jako formalnej – ze względu na słaby rozwój duszpasterstwa wykładawców i akolitów oraz niechęć księży do przeniesienia świeckim różne funkcje podczas liturgii.

5. OGÓLNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA MISJĘ – Synodalność służy zbawczej misji Kościoła, w której wszyscy jej członkowie są wezwani do uczestnictwa.

a) W jaki sposób zaprasza się wszystkich ochrzczonych do aktywnego uczestnictwa w misji Kościoła w diecezji?

Świadomość, że wszyscy członkowie Kościoła są powołani do udziału w jego misji, która wynika z sakramentu chrztu, wyrażała większa liczba respondentów. Przypominają o tym wiernym apele Papieża, biskupów, księży, listy pasterskie, programy w środkach masowego przekazu katolickiego itp. Misją, którą musi realizować każdy katolik, jest przede wszystkim osobiste świadectwo wiary, wychowanie w wierze dzieci i młodzieży, otwarcie na niewierzących i poszukujących prawdy, codzienne życie według wartości chrześcijańskich, życie sakramentalne, dobre uczynki.

b) W jaki sposób wspólnota wierzących wspiera swoich członków zaangażowanych w służbę społeczeństwu (pełniących obowiązki społeczne i polityczne, prowadzenie badań naukowych i nauczania, promowanie sprawiedliwości społecznej, ochronę praw człowieka, troskę o wspólny dom, zaangażowanie w inicjatywy ekologiczne, itp.)?

Opinie rozmówców w kontekście tego pytania były podzielone: trochę uwagi odpowiednie wsparcie, głównie modlitewne i moralne, jest krytykowane przez innych”.

wspólnoty wierzących i twierdzą, że takie wsparcie albo w ogóle nie istnieje, albo jest słabe i niewystarczające; Jednak formułując wyzwanie dla Kościoła w tym kontekście, rozmówcy wyrażali jedność i wzywali do jeszcze efektywniejszego korzystania z Internetu i sieci społecznościowych, a także różnych wspólnot i ruchów, które już istnieją w Kościele.

6. PROWADZENIE DIALOGU W KOŚCIELE I W SPOŁECZEŃSTWIE – Dialog jest drogą dojrzałości i trwałości, która obejmuje milczenie i cierpliwość, ale jest w stanie gromadzić doświadczenia poszczególnych osób i narodów.

a) Jak i gdzie prowadzimy dialog w naszej diecezji?

Na podstawie większości odpowiedzi możemy stwierdzić, że my, jak to jest typowe dla Społeczeństwo białoruskie w Kościele jest również nieprzygotowane do dialogu. Niestety dotyczy to zarówno duchownych, jak i świeckich, ale gdy pojawia się taka okazja, jest ona bardzo dobrze przyjmowana i służy nauczaniu nas mówienia i słuchania.

b) Jak postrzegamy różnice zdań, jak rozwiązujemy sytuacje konfliktowe i nieporozumienia powstające w naszych społecznościach?

Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych i akceptacja opinii innej osoby jest bardzo trudną rzeczą w społecznościach. Często wierni z szacunku dla księdza nie mogą mu się sprzeciwić, nawet jeśli prawdopodobnie się myli. Aby nauczyć się akceptować opinię drugiego, trzeba popracować nad sobą.

c) W jaki sposób promujemy współpracę z przedstawicielami wspólnot monastycznych istniejących na terenie naszej diecezji, współpracę między nimi, a także ich współpracę z ruchy i stowarzyszenia świeckie?

Wierni świeccy, przedstawiciele ruchów i stowarzyszeń włączają się w działalność wspólnot monastycznych w swojej parafii. Nawiązywane są kontakty i udzielana jest pomoc wspólnotom monastycznym, jednakże dostrzegane są również pewne problemy ze strony wspólnot monastycznych i ich opatów (opat), którzy nie są zainteresowani rozwojem stowarzyszeń i nie są zainteresowani ich misją i służbą Kościoła.

d) Czy mamy doświadczenie w dialogu i wspólnej służbie charytatywnej (lub innej) z wyznawcami innych religii i z niewierzącymi?

Współpraca na polu dobroczynności z niewierzącymi lub wyznawcami innych religii prawie nie istnieje. Dostrzegane są pewne przejawy współpracy z innymi wyznaniem chrześcijańskimi, ale nie mają one charakteru trwałego i nadal będą stanowić wyzwanie dla Kościoła.

e) W jaki sposób nasza diecezja prowadzi dialog z różnymi instytucjami publicznymi i czego może się od nich nauczyć w sferze polityki, gospodarki, kultury, tworzenia społeczeństwa obywatelskiego, w sferze troski o ubogich?

Wiele wypowiedzi rozmówców jest bardzo krytycznych i ze względu na kryzys społeczno-polityczny w kraju: istnieje pewien dialog, ale charakteryzuje się spontanicznym charakterem i brakiem jasnej strategii. W obecnej sytuacji Kościół kieruje swoje działania przede wszystkim na zachowanie tego, co zostało osiągnięte, korzystając z możliwości współpracy w jego ramach.

7. RELACJE Z INNYMI WYZNANIAMI CHRZEŚCIJAŃSKIMI – Dialog między chrześcijanami różnych wyznań, zjednoczonymi jednym chrztem, zajmuje szczególne miejsce na drodze synodalnej.

a) Jaki rodzaj relacji mamy z naszymi braćmi i siostrami z innych wyznań chrześcijańskich?

Generalnie relacje między wyznawcami Kościoła katolickiego a wyznawcami prawosławia charakteryzują się jako życzliwe i tolerancyjne. W tej relacji są dwie

cechy wyróżniające: po pierwsze, inicjatywę zawsze w pierwszej kolejności przejmują w tym przypadku katolicy, po drugie, wśród wierzących stosunki te opierają się na wzajemnym szacunku i czci, a wśród duchowieństwa, zwłaszcza prawosławnego, występuje świadomy brak zainteresowania zauważalne, zwłaszcza teraz, w okresie kryzysu społeczno-politycznego i relacji ograniczają się do udziału w Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan.

b) Jakich obszarów one dotyczą?

Kontakty katolików z prawosławnymi dotyczą przede wszystkim sfery życia rodzinnego, zwłaszcza rodzin mieszanych. Istnieje współpraca w życiu publicznym i zawodowym, w sferze edukacji i wychowania, w sferze wspólnej ochrony życia poczętego i dobroczynności.

c) Jakie owoce przyniosło to „chodzenie razem”?

Historyczny fakt współistnienia różnych wyznań chrześcijańskich na ziemi białoruskiej jest dziś wyjątkową okazją do uczenia się wzajemnego szacunku i tolerancji, uprzejmego stosunku do siebie, a także wzajemnego wzbogacania się, kształtowania podczas różnych procesów publicznych świadomości jedności Wiara chrześcijańska i wartości wspólnotowe.

d) Jakie są trudności?

Różnorodne trudności między wyznaniem chrześcijańskimi są spowodowane przede wszystkim wzajemną izolacją i strachem. Modlitwa o jedność chrześcijan jako moment duchowej jedności między wyznaniem ma charakter formalny i nie znajduje potwierdzenia w życiu duchowieństwa. Ponadto zauważa się negatywny stosunek prawosławnych i duchownych do katolików.

Papież Franciszek jest przykładem dialogu i gotowości do dialogu z każdym wyznaniem. Jednak jego przykład nie jest niestety naśladowany przez duchowieństwo katolickie lub jest naśladowany bardzo ostrożnie.

8. WŁADZA I UCZESTNICTWO – Kościół synodalny jest Kościołem, w którym każdy ma prawo być pełnoprawnym członkiem i brać odpowiedzialność odpowiednią do swojego statusu.

a) Jak sprawowana jest władza w naszym Kościele diecezjalnym?

Wszyscy ankietowani zgadzają się, że władza jest sprawowana w Kościele diecezjalnym biskup, który decyduje o najważniejszych sprawach i ponosi pełną odpowiedzialność. Pastory są odpowiedzialni za życie duchowe we wspólnotach parafialnych. Udział rad świeckich w zarządzaniu parafiami jest bardzo znikomy i generalnie niewidoczny. Uczestnicy ankiety wyrazili życzenie, aby biskup był przede wszystkim proboszczem, a nie urzędnikiem obciążonym zadaniami administracyjnymi, a wierni mieli do niego swobodny dostęp.

b) W jaki sposób należy rozpoznać cele do osiągnięcia, ścieżkę, którą należy podążać i kroki, które należy podjąć w tym celu?

Wierzący uczestniczą w procesie planowania i określania celów tylko biskupi i ich najbliżsi współpracownicy, a do pewnego stopnia każdy z nich osobno. Istnieje potrzeba organizowania specjalnych spotkań na poziomie parafialnym i diecezjalnym poziomów, podczas których laicy będą mieli okazję nie tylko zapoznać się z konkretnymi planami, ale poprzez dialog aktywnie uczestniczyć w planowaniu, znajdowaniu celów i sposobów ich realizacji.

c) W jaki sposób rada kapłańska i rada duszpasterska diecezjalna angażują się w posługę naszej diecezji?

Cel, sposób funkcjonowania i działalność rad kapłańskich i duszpasterskich nie są dobrze znane uczestnikom ankiety, co stwarza trudności w odpowiedzi na to pytanie. Jednakże uczestnicy wierzą, że te rady decydują i podejmują ważne decyzje w życiu diecezji.

d) Jaka jest praktyka pracy wspólnotowej i współodpowiedzialności w naszej diecezji?

Praca wspólnotowa i odpowiedzialność za sprawy Kościoła są najbardziej widoczne w następujących sektorach życia Kościoła: wsparcie materialne poprzez zbiórkę darowizn, udział w różnych wydarzeniach, utrzymanie i opiekę nad sanktuariami parafialnymi, przygotowanie świąt parafialnych. Mimo aktywnej współpracy w wyżej wymienionych sektorach wydaje się, że księża nie są do końca odważni i otwarci na współpracę z wiernymi świeckimi.

e) W jaki sposób udział świeckich w radach duszpasterskich przyczynia się do poprawy życia diecezji?

Większość badanych nie wie o działalności rad duszpasterskich. Generalnie rozmówcy uważają, że takie działanie przyczyni się do lepszego podziału odpowiedzialności, pozwoli wierzącym wykazać się większą odpowiedzialnością za sprawy Kościoła. Na przykładzie poszczególnych parafii i wspólnot, rewitalizację widać, gdy takie rady się zbierają i coś razem robią. Pojawiają się również sugestie, że funkcję lidera w radzie powinien zawsze pełnić ksiądz.

9. UZNANIE I DECYZJA – Synodalność zakłada, że decyzje są podejmowane przez rozeznanie wynikające ze wspólnego posłuszeństwa Duchowi Świętemu.

a) Jakie procedury i metody stosujemy w procesie wspólnego uznawania i podejmowania decyzji?

Kardynalnie ważnym zadaniem na ścieżce synodalności jest umiejętność i umiejętność słuchania i słuchania siebie nawzajem. Intensywny dialog i współpraca z Duchem Świętym są niezbędne w procesie wypracowywania wspólnej drogi.

b) W jaki sposób promujemy uczestnictwo w podejmowaniu decyzji w hierarchicznie ustrukturyzowanych społecznościach?

Udział wierzących w hierarchicznym zarządzaniu przejawia się wyłącznie w modlitwie rzeczywistości (duchowej) – duchowe wsparcie tych, którzy podejmują decyzje. Nie zawsze przyczynia się to do aktywności i odpowiedzialności wierzących za Kościół. Synody diecezjalne w wyniku wspólnej pracy duchowieństwa i wiernych diecezji mogą służyć jako dobre narzędzie zarządzania wspólnotą i udziału wiernych w podejmowaniu decyzji i zarządzaniu Kościołem diecezjalnym w ramach innej organizacji.

c) Jak usprawnić proces uznawania i podejmowania decyzji w diecezji?

Uczestnicy ankiety wyrazili wiele sugestii dotyczących optymalizacji procesu decyzyjnego: aktywizacja już istniejących, ale niestety tylko nominalnych struktur Kościoła (np. sobory parafialne, diecezjalne itp.), ustalanie przy pomocy nowoczesnych środków masowego przekazu stałego sprzężenia zwrotnego między biskupem a wiernymi, częste przeprowadzanie różnorodnych ankiet wiernych w celu szerokiego omówienia ważnych decyzji na poziomie parafii, potem na poziomie dekanatów i całą diecezję.

10. BUDOWANIE SYNODII – Duchowość „podróży wspólnotowej”

ma stać się zasadą wychowawczą dla kształtowania osobowości człowieka i chrześcijanina, rodzin i wspólnot.

a) Jak nauczyć ludzi, zwłaszcza tych, którzy pełnią odpowiedzialną rolę we wspólnotie chrześcijańskiej, by byli bardziej zdolni do „chodzenia razem”, słuchania siebie nawzajem i dialogu?

Osoby, którym powierzono zarządzanie, zdaniem uczestników badania, powinny przede wszystkim chcieć pozwolić innym iść. Warunkiem tego jest otwartość na działanie Ducha Świętego i ciągła formacja indywidualna. Wierzący powinni śmiało wyrażać swoje opinie i nie obawiać się, że zostaną za to osądzeni. Bardzo potrzebne byłyby szkolenia komunikacyjne i spotkania dla liderów, aby ludzie mogli się rozwijać i wymieniać między sobą doświadczeniami.

b) Jaki proces wychowania, edukacji i formacji proponujemy, aby uznać i sprawować władzę w naszych wspólnotach?

Zdaniem badanych, aby ten proces mógł zaistnieć, potrzebna jest gruntowna formacja i specjalne szkolenie przywódcze w aspekcie służby chrześcijańskiej. W tym celu konieczne jest przeszkolenie odpowiedniego personelu, który będzie dobrze rozumiał, jak lepiej odpowiadać na wyzwania społeczności. Niezbędne jest tworzenie większej liczby wspólnot chrześcijańskich i poprzez ich działalność formowanie przyszłych liderów – ludzi, którzy będą nieść odpowiedzialność za innych.

c) Jakie narzędzia pomagają nam rozpoznać dynamikę współczesnej kultury i jej wpływ na nasz styl życia we wspólnocie – w Kościele?

Kościół istnieje i działa w określonej przestrzeni kulturowej i jest powołany przez wizję i analizy, aby rozpoznać zachodzące w nim zmiany i zawsze „szeroko otwarte” oczy”, aby spojrzeć na chrześcijańskie wychowanie dzieci i młodzieży. Trzeba nauczyć się dialogu z przedstawicielami kultury i społeczeństwa, pozostając wiernym swojej tożsamości i wartościom chrześcijańskim, właśnie w celu ich ekspansji i popularyzacji w społeczeństwie.

Dzisiaj bardzo potrzebny jest udział Kościoła i ludzi Kościoła w nowoczesnych środkach masowej informacji, zwłaszcza w przestrzeni internetowej, a przez to oddziaływanie na nich. Wyzwaniem dla Kościoła w przyszłości pozostaje potrzeba większej aktywności i umiejętności prowadzenia dialogu z różnymi kategoriami ludzi, dotarcia do nich, aby w ten sposób pozytywnie wpływać na współczesną kulturę.

11. INNE – W podróży wspólnotowej każdy, pod natchnieniem Ducha Świętego, ma możliwość wyrażenia swoich uwag, opinii i życzeń.

Propozycje i życzenia dotyczą konkretnych spraw Kościoła (liturgia, katecheza, duszpasterstwo rodzin, praca z grupami parafialnymi) i jego zdolności do otwarcia się na potrzeby wierzących i współczesnego społeczeństwa. Otwartą kwestią pozostaje szersze użycie języka białoruskiego w liturgii i nabożeństwach, aby ludzie lepiej rozumieli słowo Boże, a nie tylko starali się „zachować tradycję”. Księża i parafie muszą rozwijać więcej działań ewangelizacyjnych w Internecie i sieciach społecznościowych. Ta konsultacja synodalna nie powinna być pierwszym i ostatnim wydarzeniem w historii Kościoła na Białorusi, ponieważ istnieje wielka potrzeba kontynuowania dialogu między duchowieństwem a wierzącymi. Konieczne jest, aby wierni świeccy i księża starali się tworzyć prawdziwe wspólnoty parafialne. Wszyscy interesariusze muszą mieć więcej odwagi w

dialogu, we wspólnym planowaniu i wreszcie we wzajemnej odpowiedzialności w służbie Kościoła na Białorusi.

Wniosek

Podsumowując wyniki etapu diecezjalnego Synodu Biskupów w Kościele Katolickim na Białorusi, pragniemy przede wszystkim zwrócić uwagę na wartość otrzymanego materiału dla nas pasterzy. Umożliwiło to usłyszenie głosu bardziej aktywnych wierzących, zrozumienie ich obaw, oczekiwań, uwzględnienie ich sugestii i konstruktywnej krytyki, co pomoże jeszcze skuteczniej rozwijać duszpasterstwo w diecezjach.

Konsultacje synodalne pozwalają na sformułowanie następujących konkretnych wniosków:

- świeccy troszczą się o los Kościoła i jego przyszłość, powinni brać aktywniejszy udział w życiu Kościoła i rozwiązywaniu jego problemów;
- reforma i poprawa działalności Kościoła nie zależy od liczby wystawiane dokumenty, ale od ludzi i ich formacji duchowej;
- ingeruje niekiedy w misyjną działalność Kościoła i jego otwartość na ludzi".
biurokracja;
- ludzie bardzo potrzebują świadectw wiary i pragnienia, aby wartość Ewangelii była bardziej widoczna, a Eucharystia i słowo Boże były centrum życia Kościoła;
- sprawowanie liturgii, szczytu działalności kościoła, wymaga lepszego"
przygotowanie i doskonalenie;
- księża powinni staranniej przygotowywać się do homilii, a katecheci - do wykładów o religii;
- potrzebujemy materiałów katechetycznych, które spełniają wymagania czasu;
- istnieje wielka potrzeba tworzenia parafialnych kół biblijnych i szkół biblijnych
nowa ewangelizacja;
- stosunki między kapłanami a świeckimi powinny być bardziej braterskie. Powinni aktywniej współpracować dla dobra Kościoła. Kapłan powinien być pasterzem, a nie władcą;
- duchowni powinni dążyć do prowadzenia stylu życia zgodnie z głoszonymi przez siebie zasadami ewangelicznymi;
- konieczne jest aktywniejsze korzystanie z mediów katolickich i świeckich dla ewangelizacja;
- życie wymaga tworzenia wspólnot katolickich nauczycieli, lekarzy, psychologów itp. w celu ich profesjonalnej służby ludziom;
- Kościół musi bronić prawdy i wypowiadać się w aktualnych kwestiach opartych na nauce społecznej.

Mamy nadzieję, że udział Kościoła katolickiego na Białorusi w procesie synodalnym Kościoła Powszechnego będzie naprawdę przydatny, ponieważ pozwoli obiektywnie wykazać rzeczywistość życia i działalności Kościoła na Białorusi, a ta rzeczywistość nie zawsze pokrywa się z wielkimi wyzwaniem, przed którymi stoi Kościół Powszechny.

Z głębi serca dziękujemy Ojcu Świętemu Papieżowi Franciszkowi za odwagę zwołania kolejnego Synodu Biskupów na temat synodalności, za wielkie pragnienie wsłuchania się w głos wszystkich członków Kościoła Chrystusowego i uznania w jakim kierunku musimy iść razem.

Konferencja Biskupów Katolickich na Białorusi dziękuje wszystkim, którzy szczerze odpowiedzieli na wezwanie do udziału w diecezjalnym etapie Synodu Biskupów i poświęcili swój czas, aby poprzez modlitwę, osobistą refleksję, a później - poprzez odpowiedzi na zadane pytania podzielić się swoją wizją rzeczywistości Kościoła na Białorusi w celu jej dalszego skutecznego i pomyślnego rozwoju.

Dziękujemy sekretariatowi Synodu Biskupów reprezentowanemu przez Jego Eminencję Kardynała Mario Greco za niestrudzone wspieranie procesu synodalnego na etapie diecezjalnym.

Niech Duch Święty nadal kieruje naszym Kościołem ze względu na wspólny synod odpowiedzialność za wszystkich jej członków pod przewodnictwem jedynego Króla – Jezusa Chrystusa.

Biskupi katoliccy Białorusi